

Datum: 2026-01-28
Handläggare: Titti Bengtsson Davidson
Diariernr: 2025.271 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Svar på motion gällande rätt till valmöjlighet i värdig vård - Gunilla Gomer (SD) och Kjerstin Hansson (SD)

Ärendebeskrivning

Gunilla Gomer (SD) och Kerstin Hansson (SD) har till kommunfullmäktige den 5 november 2025, § 225 lämnat en motion om rätt till valmöjlighet i värdig vård.

Motionärerna föreslår följande:

- att kommunens nämnder säkerställer att varje vårdtagare ges möjlighet att aktivt välja om de accepterar omsorg av intim karaktär, såsom dusch och intimhygien från en person av motsatt kön.
- att detta val respekteras i all vårdplanering, schemaläggning och rekrytering, så att omsorgsinsatser inte uteblir eller försenas på grund av bristande planering hos arbetsgivaren.
- att kommunen implementerar rutiner för att säkerställa att vårdtagarnas önskemål dokumenteras och följs, med fokus på att stärka trygghet och respekt för individens integritet.

Vård- och omsorgsnämnden fick den 19 november 2025 motionen från kommunledningskontoret för vidare beredning.

Förvaltningens yttrande

Vård- och omsorgsförvaltningen välkomnar motionärernas synpunkter gällande vikten av brukarens påverkansmöjligheter kring hens beslutade insatser.

Det finns ingen generell lagstadgad rätt i socialtjänstlagen att alltid få omsorg av personal av ett visst kön. Den nya socialtjänstlagen kräver att insatser ska utformas i samråd med brukaren och anpassas efter individuella behov, där dessa önskemål är en naturlig del. Socialtjänstlagens (2025:400) 10 kapitel 3 § fastställer att: "Den enskildes önskemål och självständighet ska vägas in. Insatser ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan och enskilda organisationer".

Förvaltningen har genomförandeplaner för varje brukare som tar hänsyn till önskemål om hur den beslutade insatsen ska genomföras. Förvaltningen har rutiner för när och hur genomförandeplaner ska genomföras och följas upp tillsammans med brukare. Genomförandeplanen skrivs av fast omsorgskontakt tillsammans med brukare och ibland deltar anhörig om behov finns.

Vid rekrytering tar chef hänsyn till att arbetsgruppen är heterogen och att det finns rätt kompetens för tjänsten. Vid schemaläggning planeras insatserna efter önskemål så långt det är möjligt, med hänsyn till arbetstidslagen.

Förvaltningen kan förstärka motionärernas synpunkt då genomförandeplan upprättas med frågan om det finns acceptans om utförande av stödinsats från motsatt kön. Det kan dock

vara svårt om valet är att bara få hjälp av manlig omsorg, då det är brist på män inom yrket och brukaren riskerar att inte få sitt stöd utfört i tid. Frågan bör ses som ett starkt önskemål.

Ekonomisk bedömning

Om motionärernas synpunkter ses som ett önskemål som förväntas uppfyllas, innebär det inga ekonomiska konsekvenser. Om motionärernas synpunkter ska ses som ett skallkrav innebär det en risk för ökade kostnader vid inbeordring av personal med 100 % förhöjda lönekostnader vid det aktuella tillfället.

Förslag till beslut**Förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden**

Motionen anses besvarad.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Veronica Strömsten
Förvaltningschef

Titti Bengtsson Davidson
Avdelningschef hemtjänst